

Bihar Board Class 7 Sanskrit Solutions Chapter 13 परिहास-कथा

अभ्यासः

प्रश्न 2.

निम्नलिखितानां पदानां सन्धिविच्छेदं वदत –

1. मित्रयोर्मध्ये
2. वञ्चितोऽस्मि
3. पूर्वार्धस्य
4. लज्जितश्च
5. अपरस्तु

उत्तराणि –

1. मित्रयोर्मध्ये मित्रयोः + मध्ये
2. वञ्चितोऽस्मि । वञ्चितः + अस्मि
3. पूर्वार्धस्य पूर्व + अर्धस्य
4. लज्जितश्च लज्जितः + च
5. अपरस्तु अपरः + तु.

लिखितः

प्रश्न 4.

अधोलिखितानां पदानाम् अर्थं लिखत –

1. एकदा
2. महिष्याः
3. अनुबन्धः
4. पूर्वार्धभागस्य
5. पश्चाद्भागस्य
6. इत्थम्
7. रोचते :

उत्तराणि-

1. एकदा = एक समय
2. महिष्याः = भैंस का
3. अनुबन्धः = समझौता
4. पूर्वार्धभागस्य = आगे के आधे हिस्से का

5. पश्चाद्भागस्य = पीछे के हिस्से का
6. इत्थम् = इस प्रकार
7. रोचते = अच्छा लगता है ।

प्रश्न 5.

अधोलिखितानि पदानि अनमत्य सदृशानि पदानि लिखत –

1. दुग्धम्
2. वञ्चिताम्
3. महिष्याः
4. वञ्चितोऽस्मि
5. दण्डप्रहारेण

उत्तराणि-

1. पेयम्
2. वारिताम्
3. वारितोऽस्मि
4. लण्डप्रहारेण ।

प्रश्न 7.

अधोलिखितानि अशुद्धानि पदानि शुद्धानि कृत्वा लिखत

1. महिस्या
2. परामर्षम्
3. पादप्रहारन
4. भोजनादिणा
5. पृष्ठवान्

उत्तराणि-

1. महिष्याः
2. परामर्शम्
3. पादप्रहारेण
4. भोजनादिना
5. पृष्ठवान् ।

प्रश्न 8.

निम्नलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत

1. मित्रयोर्मध्ये कस्याः विषये अनुबन्धः अभवत् ?
2. महिष्याः पूर्वाधभागस्य अधिकारी कः आसीत् ?
3. सर्वदा कः वञ्चितः भवति स्म ?
4. 'परिहास-कथा' इति पाठेन का शिक्षा मिलति ?

उत्तराणि-

1. मित्रयोर्मध्ये महिष्याः विषये अनुबन्धः अभवत् ।
2. महिष्याः पूर्वार्धभागस्य अधिकारी मित्रयोर्मध्ये एकः मूर्खः आसीत् ।
3. सर्वदा पूर्वार्धभागस्याधिकारी वञ्चितः भवति स्म ।
4. परिहास-कथा' इति पाठेन विभाजनं निरर्थकं न शोभते इति शिक्षा मिलति ।

प्रश्न 9.

मञ्जूषायाः उचितं पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत –

(चतुरः, महिष्याः, मूर्खः, महिषी, मूको (मूकः))

1. एकदा मित्रयोर्मध्ये एकस्याः विषये अनुबन्धः अभवत् ।
2. महिष्याः पश्चान्द्रागस्य स्वामी आसीत् ।
3. महिष्याः पूर्वार्धभागस्य स्वामी आसीत् ।
4. दोहनकाले दादप्रहारेण कुपिता जाता ।
5. ना जातः ।

उत्तराणि-

1. महिष्याः
2. मूर्खः
3. चतुरः
4. महिषी
5. मूको ।